

JOŽE

**Časopis za literaturo, jezik in
kulturo**

Branje je za duha to, kar je telovadba za telo. (Steele)

Mnogo ljudi bere, toda malo jih zna brati. (Madame de Warnes)

Soba brez knjig je podobna telesu brez duše. (Cicero)

Samo nadarjenost ne naredi pisatelja, za knjigo mora biti še človek. (Emerson)

Knjiga je pisatelju to, kar je lepotici njena zrcalna slika. (Jean Paul)

Literatura je posel, v katerem moraš neprestano dokazovati svoj talent ljudem, ki ga nimajo. (Jules Renard)

Nobena knjiga ni tako slaba, da ne bi bila za kaj koristna. (Plinij)

Ni ga bilo velikega pesnika, ki ne bi bil tudi globok filozof. (Coleridge)

Knjiga je v celoti pot od zlega k dobremu, od krivice k pravici, od napačnega k resničnemu, od noči k dnevni. (Hugo)

Branje je najboljšo učenje. (Puškin)

Da človek postane pesnik, mora biti ali zaljubljen ali nesrečen. (Lord Byron)

Knjiga je prijatelj, ki nikdar ne razočara. (Johnson)

KAZALO:

HAIKU 2020.....	4
1. A.....	5
1. C.....	7
1. D.....	12
CANKARJEVI HLAPCI/V SLIKI.....	14
OB 30. LETNICI SAMOSTOJNE SLOVENIJE.....	15
Iz šolske proslave ob dnevu samostojnosti in enotnosti.....	16
Šubanke in šubanci razmišljamo o domovini.....	17
LITERARNE DROBTINICE.....	25
NAŠ KOMENTAR.....	28

HAIKU

2020

Dijakinje in dijaki 1. A, 1. C in 1. D so sodelovali na 21. srednješolskem natečaju za najboljši haiku, ki ga razpisuje Gimnazija Vič. Mentorici dijakov sta bili Mojca Kolenik in Katarina Nagode.

»Haiku je trivrstična pesniška oblika, japonskega izvora. Danes velja za najbolj razširjeno pesniško obliko na svetu. Kot kaže, je njena kratka forma, po drugi strani pa filozofska, intuitivna, globoka vsebina, idealna duhovna hrana za sodobnega človeka, ki marsikdaj nima časa opaziti sebe, svojih resničnih potreb, drugih.«

(<https://www.gimvic.org/dejavnosti/haiku/>)

1. A

Zunaj se blešči in lesketa,
mraz pritisnil je na tla,
zima je prišla.

(Manca Brezovnik)

vsako jutro
sto video konferenc,
pekel na Zemlji
(Jaka Jakopin)

pride na vrh gore
in gre takoj dol,
razgled gleda za njim

(Kristjan Južina)

Nasmeh pokaži,
s tem žalost odženi in
veselje živi!
(Stasha Kačar)

žareče oči

spet tukaj si, december

meglene luči

(Gašper Kobe Tomič)

Ne morem nazaj,
da vrnem ti poljub,
saj sem bil nesramen in glup.

Zunaj sonce je,
v ekran gledam ves dan,
brez ljudi sem sam.

(Mitja Kupljen)

rosa med listjem,
bilka premetava se,
zeleno morje

kapljice rose,
biseri atmosfere
krasijo trato

(Lucija Rotar)

Zima tu že je,
travniki prebeljeni,
snežaki rastejo.

(Oscar Rotar)

Strgane hlače
bogatašev lepota,
revnih sramota.

(Anže Zalar)

Tišina boli,
vesolje naju vidi,
pogled govori!
(*Sara Abaza*)

1. C

Ustnice suhe,
večna tema,
večen led.

Vrtnica bela,
kričeče rdeča.
Je že ovenela.

Zrcalce, zrcalce
spet jaz
in hvala za odgovor.
(*Eva Golob*)

Sredi doline
na nebu sonce žari:
ne vidim dežja.

Bleščeče luči
osvetlijo lep večer
– veselimo se.
(*Hana Orešič*)

Korona grozi,
beli golob me miri,
zmeda gori.

Morje valovi,
skale se zabavajo,
školjke zvenijo.

Sreča v srcu,
zlato je sončno nebo,
cilj je našel pot.
(Martin Golob)

Drevo raste,
strela udari,
se razkolje na dvoje.

Drug drugemu sva
bila pomlad, ko se je
začela zima.
(Danaja Tomšič)

Med ljudmi strmi
po zraku pluje in ne
onesnažuje.

Kača zavaja
brez zadržkov živi
ti pa zmaguješ.

Čas mine hitro
ti zaostajaš zelo
kmalu pa si sam.
(Gašper Glavina)

Nisva ne sovražnika
ne prijatelja, sva samo
neznanca s spomini.

(David Petkoski)

Zbudim se
v topel sončen dan,
ki je poln pričakovanj.

Opazujem te:
si kot odpadajoče listje,
polno žalosti.

Ob misli nate,
kot hladen veter na topli koži,
prijetno zmrazi me.

Ranjeno srce
je kot razbito ogledalo,
nepopravljivo.

Vsi spomini
se v teh ruševinah
zaklenejo v srce.

Zaprti vase
kakor da »korona« ni dovolj,
občutki me preganjajo.

Božični dnevi
so polni pričakovanj,
ki so neuresničljiva.

(Alisa Emrić)

Žari, daleč v temi.
Sanjam z njo!
Odpelje me pod obzorje.

Senca postave.
Srečam jo in vidim.
Maska čez obraz.

Bel papir črko drži.
Glej, oči jo ulovijo!
V mislih se zazibam ob njej.

(Neja Ivanc)

Hitro se širi,
prišel je z vzhoda,
noče iti stran.

Jelka je sama,
potrebuje okraske,
da bo svetila.

(Mia Paragi)

Prihaja praznik
ki je snežen in svetleč.
Obdarovanje.

(Ana Čeferin)

Beseda črna
se na svetlo obarva –
sonce zasije.

(Elena Duratović)

OGENJ

Plamen se vname,
besede kakor glasba
zvenijo zame.

SNEŽINKA

Snežinka leti,
se v vrtincu iskri,
na dlani umre.

(Ana Sušin)

Neskončna cesta,
življenje, ki se konča.
Kaj sedaj?

Zaslišim glasen krik,
pa vendar mi ne pove toliko,
kolikor mi pove tišina.

(Lana Šteblaj)

V sanje se spusti
telo kot duh iz kosti
zaplava v reko.

Vozi se nekam
skozi neznano travo
v novo deželo.

(Alisa Ahačič)

1. D

Jesen je bleda
in rože oveneale so,
gozd pa opustel.
(Ammar Adrović)

Korona živi,
nam vsem življenje greni,
da v stresu smo vse dni.
(Petra Bitenc)

Danes sam doma.
Korona traja.
Jutri spet na splet?
(Bor Belec Sfiligoj)

Stari mrtvi gozd
meni nekaj šepeta ...
Kaj hoče reči?

Hitro bežeča
reka Sava ... Nikoli
se ne ustavi ...

Pajek pleze na
cipreso. In za nas te
veje okraši ...
(Daniil Gainullov)

Ko me pogledaš,
se mi občasno zdi, da
vidim nebesa.

Kava je grenka
kot to moje življenje,
polno črnine.

Čustva so zamolk,
umiraš brez nje,
a ne upaš izpovedati se.

(Tiam Paradžik)

Ko te zagledam,
se mi ustavi utrip,
dobim metuljčke.
(Nina Petrovčič)

CANKARJEVI *HLAPCI* V

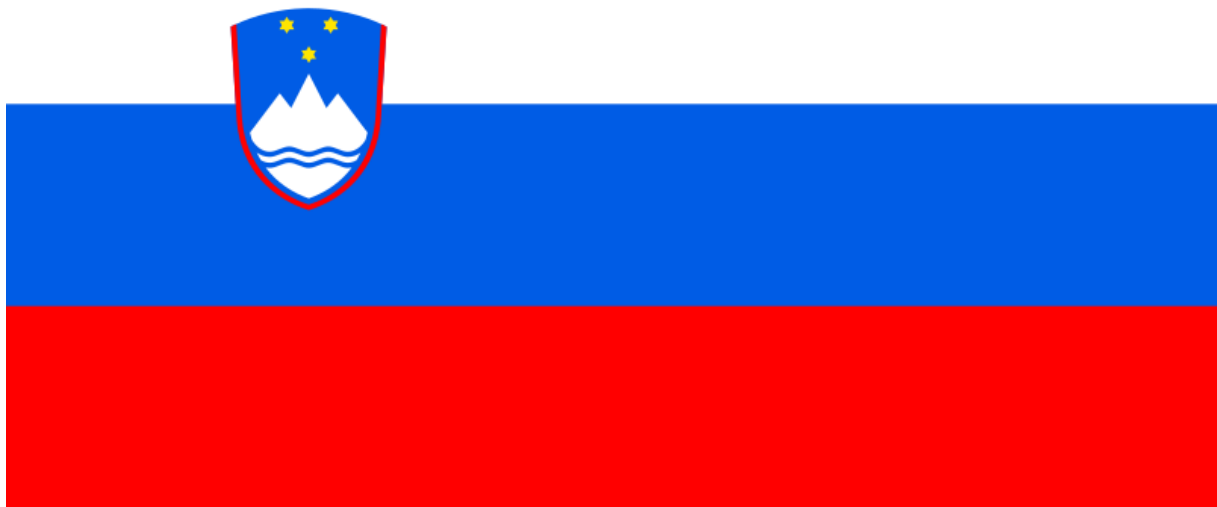
SLIKI

ROŽLE DEU, 3.B

(Rožle Deu, 3. B)

OB 30. LETNICI SAMOSTOJNE SLOVENIJE

IZ ŠOLSKE PROSLAVE OB DNEVU SAMOSTOJNOSTI IN ENOTNOSTI

Dolgoletno hrepenenje po lastni državi, do takrat razprostrto v brezkončno daljavo, se je pred tridesetimi leti začelo uresničevati ... Danes smo se zbrali, da proslavimo slovenski državni praznik. Da se spomnimo zvena prešerne pesmi o hrepenenju in veselju, ki je leta 1990 povezala Slovence in ostale državljane v enotni odločitvi za samostojno državo.

Za nas, državljane Republike Slovenije, je namreč 26. december 1990 pomemben mejnik. Na državni praznik samostojnosti in enotnosti se spominjamo odločne želje Slovencev, da bi imeli samostojno državo, in enotnosti, ki jih je takrat povezovala.

Ljudje so se na plebiscitu skoraj enoglasno odločili, da bi raje kot v skupni socialistični državi živeli v samostojni, demokratični republiki. S tem aktom narodne samoodločbe je bil postavljen temelj za kasnejšo državno osamosvojitve Slovenije.

Fotografije z volišč po vsej Sloveniji pričajo o vznesenem vzdušju in velikih obetih. Po zaprtju volišč so ljudje izid plebiscita množično in vzneseno proslavljali na ulicah in trgih. Igrale so godbe, povsod so bili prisotni slovenski simboli in ljudje v narodnih nošah.

Plebiscit do danes ostaja v kolektivnem spominu kot zgled poguma, enotnosti in slovenske nacionalne zrelosti.

Ali pesem o tovarištvu in pogumu zveni tudi danes? Iskreno verjamem, da še. Tudi med nami na naši šoli.

ŠUBANKE IN ŠUBANCI RAZMIŠLJAMO O DOMOVINI

Ob dnevu samostojnosti in enotnosti se spominjamo najpomembnejšega koraka na poti nastajanja samostojne države Slovenije. Pred 30 leti smo zbrali pogum za nas. Za našo domovino. Domovina je le ena. Zaradi nje vemo, kdo smo in kam spadamo. Domovina je prostor, kjer se preteklost združi s prihodnostjo. Domovina je beseda, ki ogreje naša srca. Domovina so spomini, dediščina ter stik z ljudmi, ki dobro v srcu mislijo. Sledovi človeške dejavnosti in skupinskih spominov so nezmotljivo vpisani v naš prostor, ki je in je bil domovina vsem tu živečim, ne glede na obliko državne ureditve. Državne oblike se spreminjajo, domovina pa ostane. Samostojna in svobodna domovina je stvarnost, ki so jo naši babice in dedki, prednice in predniki, Slovenci in Slovenke 23. decembra 1990 izbrali na plebiscitu.

To je dokaz, da bomo enotni in pogumni, da bomo uspešni kot celota, če se bomo vsi trudili. Dokaz, da le s pogumom lahko prispevamo k mozaiku enotnosti v naši državi.

Laura Jelovšek, 4. E

Vse, odkar je obstajal slovenski rod, si je ta prizadeval, da bi bil samostojen. V njem je tlela goreča želja po neodvisnosti. Vendar mu to nikakor ni uspelo, saj si je tujec vedno nasilno prisvajal slovensko ozemlje. Vse do zdaj že kulturnega leta 1991, ko je dokazal, da je zrel in pogumen, da se s svojo kulturno in zgodovinsko dediščino lahko kosa z vsakim velikim narodom. Pokazal je, čeprav je bil v zgodovini precej geografsko razkosan, složnost in ljubezen do zemlje svojih dedov, za katero se je bil pripravljen boriti.

Državo je zato potrebno kakor otroka negovati, ga prepojiti z ljubeznijo in znanjem, saj se bo le tako razvil v suverenega in zrelega odraslega človeka, ki se bo ponosno predstavljal svetu.

Aleksandra Ostojić, 4. F

Domovina je dežela, kjer smo se rodili oziroma v njej tudi živimo. Vendar domovine ne bi smeli vedno povezovati z državo, v kateri živimo. Že s splošnim poznavanjem

zgodovine Slovenije vidimo, da slovenski narod dolgo časa ni imel samostojne in enotne države, vse do leta 1991, ko se je osamosvojila.

Slovenija mi predstavlja mojo edino domovino že zaradi tega, ker sem tukaj rojena. Na splošno pa mi domovina danes, poleg zgoraj navedenega, pomeni tudi deželo, kjer svobodno živim, se lahko izobražujem ter načeloma prosto gibam po celotni državi. Z domovino je tesno povezano tudi domoljubje, ki predvsem pomeni ljubezen do doma, domovine, naroda. Sem spada tudi ljubezen do okolja oziroma narave, s katero smo obkroženi. Resda je Slovenija po velikosti majhna država, a vendarle nam ponuja raznolik reliefni izbor – od obale, do visokih Alp na Gorenjskem, do robov Panonske nižine v Prekmurju. Slovenija je tudi zgodovinsko bogata dežela, v kateri so se ohranile mnoge tradicije ter navade in razvila različna narečja.

Ker pa nobena domovina ni brez napak, tudi Slovenija ni. Že na političnem področju vlada razklanost med ljudmi, v vsakdanjem življenju pa se mnogokrat, tudi sama srečam, s slovenskim egoizmom in netolerantnostjo. Prav tako pestijo Slovenijo mnoge težave na gospodarskem področju, na primer odvisnost od drugih držav zaradi uvoza velikih količin hrane.

Domovina ostane v posamezniku tudi, če se izseli, ker predstavlja pomembno vrednoto, ki jo težko pozabimo.

Alja Celarc, 3. F

Gorenjska narodna noša

Če bi definicijo domovine poiskali v Slovarju slovenskega knjižnega jezika, bi bila razlaga: *dežela, v kateri se je kdo rodil, v kateri prebiva*. A v resnici ima domovina še globlji pomen, saj je dom, h kateremu se lahko vedno zatečemo in predstavlja del nas. Obstaja rek »Povsod je lepo, a doma je najlepše«, s katerim se ne bi mogla bolj strinjati.

O domovini se je že govorilo in pisalo v obdobju reformacije, ko je Primož Trubar leta 1550 izdal prvi slovenski tiskani knjigi Abecednik in Katekizem. To je bil zelo pomemben korak v slovenski zgodovini, tako se je širila narodna zavest. Skozi leta je bila ta narodna ozaveščenost še naprej prisotna, Slovenci se nikoli niso nehali bojevati za svojo domovino, za svojo državo. Slovenski pesniki in pisatelji so vedno pisali o domovini, o njeni vrednosti in se zanjo zavzemali. Žal se mi zdi, da to domoljubje ni več prisotno tako, kot je bilo včasih. Vedno več je izseljevanja iz države in veliko Slovencev ne izraža ljubezni do domovine.

Želim si, da bi se več ljudi zavedalo pravega pomena domovine, kajti to je kraj, v katerega spadamo, v katerem smo bili vzgojeni in v katerem smo ustvarili spomine. Vse to pa so stvari, ki nam jih nihče ne more vzeti.

Sara Suhadolnik, 3. F

Domovina je nekaj, kar nosiš povsod s seboj. Kamorkoli na svetu odideš, gre domovina in misel na njo s tabo. Seveda obstajajo bolj urejene, večje in mogočnejše države, a domovina je domačinu najlepša in najmogočnejša.

Moja domovina je Slovenija. Meni ta zelen biser Evrope pomeni veliko, saj sem navajen tukajšnjih navad in običajev. Seveda to ne pomeni, da se drugim državam upiram, še zdaleč ne. Osebno bi rad delal nekje v tujini. Ampak Slovenija bo vedno zasedala velik delež mojega srca. Slovenija je zelo obsežno prekrita z gozdovi ter travniki, zato so potovanja po njej vedno zanimiva in prijetna. Kolesarjenje po gozdovih, ob rekah in po peščenih cestah čez hribe in doline mi ni težko ravno zaradi njene naravne lepote. Seveda pa so te gozdovi velikokrat uporabljeni kot smetišča. Ogromno Slovencev se ne zaveda, kako pomembno je ohranjanje naših gozdov. To me nekako tudi pripelje do alkoholizma v Sloveniji. Je velik problem v naši državi, ne samo množično popivanje po barih in doma, temveč tudi na cesti. Ampak poleg vseh teh problemov, imamo vsaj to srečo, da Slovenija ni v sporih z drugimi državami. Čeprav Slovenci velikokrat glasno izražajo svoje mnenje o Hrvatih in njihovi postavitvi meje na morju.

Ampak Slovenija bo vedno moja domovina, četudi ima veliko napak. Pri srcu mi bo ostala do smrti.

Lovro Hvala Kopar, 3. F

PESEM O DOMOVINI

Domovina, ko zajokal sem prvič v objemu tvojih sočnih dolin,
bil sem nedolžen ko planika sred soriških planin.

Bil čist ko **S**ava, ko mati me povila je.

Bil ponosen, ker slovenska mati me rodi**L**a je.

Bil sem deček, ko p**O**lja dolga tvoja navdihnila so me,
ko gledal sem deda, kako ledino tvojo je oral.

Bil sem deček, ki zrl je v t**V**oje gore,
ko sanjal sem, da bom tebi nekoč ponos postal.

Prelepa Gor**E**njska, kjer gore ljubijo nebesa,
prelepa Primorska, kjer burja poljubi morje.

Prelepa Dolenjska, kjer pla**N**jave ti rišejo čudesna,
prelepa Štajerska, kjer Sloven'c trto s poklonom orje.

Zemlja rodna moja je tako,
da, če treba, bor**I**l se bom za njo.

Ko pel mi bo mrliški zvon, domovina,
bo od mo**J**'ga srca ostala le še praznin**A**.

Alen Mohar, 3. F

Ko slišim besedo domovina, se seveda spomnim na svoj dom. Na svojo hišo in na vse svoje družinske člane, s katerimi živim. Domovina mi zelo veliko pomeni, saj je kraj, v katerem živim že vse svoje življenje. Je poseben zame, saj se v njem ves ta čas spreminjam in oblikujem kot oseba. Na to so seveda vplivali moji prijatelji in sorodniki, ki jih poznam že od malega. So del mene in zaradi njih sem taka, kot sem danes. Z njimi ob svoji strani sem se lažje odločala in lažje premagovala ovire, saj sem vedela, da se nanje lahko zanesem. Prav tako mi domovina daje občutek varnosti, ki ga iščem povsod drugod. Vendar nikjer ni tako močen kot doma. Prav tu se vedno počutim najbolj varno in sprejeto in prav tu se bom vedno spominjala preprostejših časov, ko sem bila mlajša in me ni vsaka stvar skrbela ali prestrašila. Sedaj, ko smo starejši,

lahko primerjamo stvari in sprejemamo pomembne odločitve. Vendar ko smo bili mlajši, tega še nismo bili sposobni in ravno zaradi tega menim, da se najmlajših let najboljše spominjamo, saj nam je bilo takrat vse predstavljeno in smo vse preprosto sprejeli. Vsaj tako se mi zdi sedaj, vendar glede tega ne morem biti povsem prepričana, saj imam komaj 18 let in ne morem vedeti, katerih stvari se bom ali ne bom spominjala.

Lana Derenda Zonta, 3. F

Kaj je domovina? Ali je to kraj, država, mogoče celo oseba? Zame je domovina kraj, v katerem živimo, si ustvarjamo prihodnost in vseživljenjska prijateljstva.

Trenutno je moja domovina Slovenija, saj tu preživljam svoje otroštvo in mladost. Razvijam svoje potenciale, se pripravljam na samostojno življenje, ustvarjam spomine, uživam v obilju toplega doma in se velikokrat potolažim v mamini odlični kuhi.

Slovenija je sicer res majhna, vendar pa se mi to zdi pravzaprav zelo praktično, saj lahko preideš s sončne morske obale v sveže gore ali pa v čudovito Ljubljano le v nekaj kratkih urah. Kljub lepotam naše Slovenije pa ta mogoče ne bo za vedno moja domovina. Menim, da domovina ni samo ena in jih imamo v življenju lahko več, vendar pa bo Slovenija vedno moja prva. Domovina je namreč kraj, v katerem je človek zakoreninjen, kamor se vrača in je nanj čustveno navezan.

Ema Štemberger, 3.F

Domovina je naše zatočišče. K njej se vračamo kljub čudovitosti drugih krajev in pokrajin, ki nas privlačijo. Je stalnica, ki jo potrebujemo, ki smo jo našli v trenutku, ko smo prijokali na svet. S tem, da domovino ljubimo, jo negujemo, izražamo do nje spoštovanje in neizmerno ljubezen. Meni domovina pomeni kraj, kamor se lahko zatečem, ko mi je najtežje. Spominja me na prijateljico, ki se ji lahko izpovem in ji zaupam. Moja domovina je kot roža, ki spomladi vzcveti. Vsi pa vemo, da rože lahko ob pomanjkanju primerne nege tudi ovenijo. Tudi naša roža včasih potrebuje boljšo oskrbo, saj ji v časih, kot jih preživljamo danes, lahko odpade kakšen cvet. Ko se to zgodi, je potrebno, da mi, njeni prebivalci, njeni vrtnarji, stopimo skupaj in jo negujemo v upanju, da se bo spet razcvetela. Pri njej mi je vseč, da je samostojna in enotna. Vseeno jo moramo mi sami bolje povezovati, na nas se lahko opira. Med seboj si moramo zaupati, si pomagati in skrbeti za organizacijo naše domovine. Vseč mi je tudi,

da naša domovina dosega cilje, ki nam pomagajo napredovati na evropski in svetovni ravni. Z drugimi deželami dobro sodelujemo, pomagamo tudi njim. Ta pomoč nam in

Binkoštni nagelj

njim pomeni veliko, pomeni pa tudi, da smo si vedno pripravljene pomagati, če je to le možno. Tako izkažemo dostojnost tudi do drugih ljudi, ki jim njihova domovina prav tako pomeni veliko. Tudi njim pomagamo negovati njihovo rožo.

Melita Lekšan, 3. F

DOMOVINA

Dom mi pomeni vse,
dom je to, kar sem.

Težav je polno, veselja ni,
vsi smo žalostni te dni.

Država naša samostojna je,
a enotna še zdaleč ne.
Le prepri in strah je v očeh,
kaj bo jutri, nihče ne ve.

O, moj dom, kje sreča je,
joj, veselje, vrni se.

Nana Ogorelec, 3. F

MOJA DOMOVINA – SLOVENIJA

Moja domovina je Slovenija, na kar sem zelo ponosna. V Sloveniji sem se rodila in tukaj živim že vse svoje življenje. Tudi moji sorodniki in predniki prihajajo iz Slovenije. Skozi vsa ta leta mi je zelo prirasla k srcu, saj sem jo uspela zelo dobro spoznati.

Slovenija je zelo majhna država, vendar je raznolika. Imamo vse letne čase, kot je zelo vroče poletje ali mrzla zima. V moji domovini se skriva zelo veliko naravnih bogastev. Pri njej mi je najbolj všeč, ker ni velika, je pa kljub temu zanimiva za svoje prebivalce in tudi ljudi, ki jo pridejo obiskat. Seveda pa se strinjam, da je Slovenija daleč od popolne države. Po mojem mnenju je ena izmed večjih nepopolnosti države ljudje, saj je zelo veliko hinavščine, nevoščljivosti in nesprejemanja drugačnosti. V zadnjem času je veliko priseljevanja v Slovenijo; zdi se mi, da to naredi mojo domovino le še bolj raznoliko in s tem tudi zanimivejšo in drugačno. Težave se začnejo takrat, ko je veliko ljudi neenotnih glede kakšne novosti in se niti ne poskusijo prilagoditi. Takšnega prebivalstva je v Sloveniji zelo veliko, vendar ljudi spreminjati ne morem niti ne želim, lahko spremenim le sebe in svoj pogled na svet. Slovenija je neodvisna in samostojna država. Kljub kakšni napaki svoje domovine sem zelo ponosna in hvaležna, da sem del take skupnosti.

Rebeka Podlipnik, 3. f

DOMOVINA

Ko eden ponosno koraka z zastavo,
se drugi obrne in zre v daljavo.

Zastave ne opazi in ne prepozna,
še barv na njej naštetih ne zna.

Spet tretji nalašč jo spregleda,
saj zanj domovina ni nič več kot beda.

Zanj je dom vina, pijanska kotlina,
razočaranje takšno kot kislina malina.

Četrta vse tri opazuje,
vse vidi kot strašne zveri.

Je najpametnejši in se odseli.

Kaja Bizjak, 3. F

DOMOVINA

Naša domovina niso samo vasi in mesta,
naša domovina je tudi med polji cesta.
Naša domovina so vsa drevesa v gozdu
in vse jagode na trti v vsakem grozdu.

Naša domovina so travnata polja
in tukaj počnem lahko, kar me je volja.

Naša domovina so ribe in ptice
in vse na hribih oddaljene vasice.

Imamo reke, imamo gore,
imamo vse, kar srca si žele.

Imamo morje, imamo polje
in narod, poln dobre volje.

Tinkara Žolnir, 3. f

LITERARNE DROBTINICE

KRATEK STIK

Med nama je poskočila hitra iskra, ki se mi je zdela bolj živa kot po navadi, bolj simpatična. Bila je iskra napetosti, ki sva jo po vsej verjetnosti začutila oba. On se mi je le igrivo nasmehnil in z levo roko moj pogled skušal preusmeriti stran, jaz pa sem strmela vanj, saj se mi je v tem trenutku zdel na neki način drugačen. Mojo pozornost je ujel pisk piščali, tekma se je že začela.

Ovila sem se v njegov topli, mehki objem, ki mu je sledil nežen poljub. Njegove roke so bile sicer mrzle, a so z vsakim dotikom postajale toplejše. Že od jutranjih ur je namreč stal ob dolgočasni sivi cesti, ki se je vlekla in vlekla v neskončnost. Gledala sva ljudi, ki so se kot uren potok pomikali proti centru trga, na katerem je potekala kolesarska tekma. Bilo je vlažno, a sončno dopoldne. Trava je bila še mokra, ceste pa vlažne od padavin preteklega dne. Ob vsakem koraku je bilo videti dvigajoč se pesek, ki je padal s podplatov posameznika. Vse te majhne podrobnosti je bilo možno opaziti, če se je človek le za minuto ali dve ustavil in pogledal okrog sebe ter zadihal ta, nekako drugačni, skoraj da osvežilni zrak. No, midva sva se. Ustavila sva se, naredila globok vdih, nato izdih. Začutila sva mir in tišino, čeprav je to bilo v gneči ljudi kar težko. Opazovala sva ogromne, veličastne stebre, ki so krasili mestni trg. Zdelo se nama je, kot da sva sama. Usedla sva se na nekoliko nižji, odlomljen steber in se pogovarjala o načrtih za popoldan. Sonce se je vzpenjalo na vrh neba. Njegova že dokaj ogreta roka je našla pot do pramena mojih las in se z njim poigravala skupaj z vetrom in nežnimi sončnimi žarki. Njegove oči so mi jasno sporočale, da mu veliko pomeni to, da sem ob njem. Počutila sem se varno in nenadomestljivo. Njegova dejanja mi povedo, da vse, kar počnem, ni zaman in da se je vredno truditi in početi stvari, ki me veselijo, mi vlivajo moč. Njegove besede močno vplivajo na moje počutje, a mi vseeno nikoli ni dal občutka manjvrednosti ali žalosti nasploh. Pri njem mi je najbolj všeč to, da svojo trmo obrne k pozitivnim, truda vrednim stvarem. Veliko ljudi ob besedni zvezi "kratek stik" pomisli na prepir, nesporazum. Jaz pomislim na dogodke, kot je bil ta. Na to drugačno sobotno dopoldne, ko sva sredi mesta, ujeta v množici ljudi, našla drug drugega. Ko sva si bila zmožna povedati vse in še več z enim samim pogledom ali z eno samo gesto dlani ter se je vse zdelo preprosteje, kot pravzaprav je. Vse težave in vse ovire so se v trenutku, ko sem mu stopila blizu, razblinile. Ostala je samo nenavadno prijetna bližina, ki mi je dala neskončen občutek

varnosti. Dala bi vse na svetu, da bi ta občutek doživeli vsi, hkrati pa se počutim sebično, ker vem, da ga ne. Popoldne sva po tisti dolgočasni sivi cesti z vsakim prehojenim centimetrom bila bližje razlagi tega, kar čutiva, z večerom pa sva ta čustva znala povzeti in jih ceniti še bolj.

Nobena cesta in nobena situacija ni dolgočasna ali siva, če si s pravo osebo. Ob koncu dneva veš, s kom bi rad preživljal svoj čas in koga imaš zares rad. To je vse, kar je v življenju zares pomembno.

Melita Lekšan, 3. F

NAŠ KOMENTAR

ZAŠČITNE MASKE ALI NAGOBČNIKI?

Pandemija koronavirusa ni edina katastrofa, s katero se trenutno spopadamo. Se pa od drugih razlikuje v tem, da se resnično tiče vseh. Zaradi protikoronskih ukrepov se je življenje spremenilo vsem, tudi najpremožnejšim. Stroga pravila in izolacija so za veliko večino zelo stresni in vsak se z njimi spopada po svoje. Vendar kako je prišlo do tega, da se nekateri navkljub nevarnosti prenosa virusa zbirajo in protestirajo proti "nagobčnikom"?

Malokdo ravno uživa v nošenju maske, saj nekoliko otežuje dihanje, pod njo se nabira vlaga itd. Vseeno pa jo je potrebno nositi vsaj v zaprtih prostorih, saj zmanjšuje možnost prenosa virusa. Trenutno je to splošno znano dejstvo oz. pravilo, ki ga večina ljudi upošteva že samo zaradi solidarnosti do ranljivejših skupin. Vseeno pa je vedno več ljudi, za katere življenjska ogroženost zdravstveno ranljivih ni dovolj dober razlog, da bi upoštevali protikoronske ukrepe, ali pa informacijam in statistiki o koronavirusu enostavno ne verjamejo. Nekateri menijo, da ukrepi kršijo njihove človekove pravice, ob tem pa ne pomislijo na to, da je ogrožanje zdravja drugih ravno tako kršenje človekovih pravic. Spet drugi so pristaši ene najbolj razširjenih teorij zarote do sedaj, ki namiguje na to, da oblasti z lažnim koronavirusom strašijo ljudi v upanju, da bodo tako lažje ustanovili t. i. "novi svetovni red".

Teorije zarote se pojavljajo na vseh področjih in niso nov pojav. Razne znanstvene raziskave namigujejo na to, da se v takšne teorije zatekajo ljudje, željni pripadnosti in občutka, da so nekaj posebnega, saj vedo in razumejo nekaj, česar drugi ne. Nekateri naj bi v teorijah zarote tudi iskali odgovore na vprašanja o pomenu sveta in človekovega življenja, v nekaterih primerih pa gre zgolj za pomanjkanje informacij oz. zbiranje *napačnih* informacij, ki vodijo v zmotne zaključke. Dokler je posameznik v teorijo zarote vpleten na individualni ravni, s tem najbolj škoduje sebi. Za pristaše takšnih teorij je zelo značilno, da se izolirajo od vseh dejavnikov okolja, ki nasprotujejo njihovemu prepričanju, pri čemer za okolje niso nevarni ali škodljivi, sami pa izgubijo veliko bližnjih. Ko zaradi napačnih prepričanj ljudje škodujejo drugim ali jih ogrožajo, pa lahko takšno teorijo zarote označimo kot problematično in nevarno.

Informacij je vedno več, poleg tega pa so vedno dostopnejše. Na žalost so dostopne tako lažne kot legitimne informacije in včasih je težko prepoznati ter oceniti zanesljivost virov, kot so razni mediji in spletne strani. Kako se ljudje odzivamo na to preplavljenost z informacijami, znanstveniki preučujejo že vrsto let. Nekatere ponavljajoče se odzive

so označili ali diagnosticirali in poimenovali, npr. Impostorjev sindrom in Dunning-Krugerjev učinek. Omenjena pojava delujeta nekako nasprotno. Dober primer za Impostorjev sindrom predstavljajo znanstveniki, ki dosežejo tako visoko raven znanja in poznajo toliko informacij, da se ob spoznanju, da je ogromno informacij, ki jih še ne vedo, počutijo manjvredne in nesposobne ter do znanja razvijejo nekakšno strahospoštovanje. Dober primer Dunning-Krugerjevega učinka predstavljajo ravno pristaši teorij zarote, ki imajo tako malo informacij, da se ne zavedajo, koliko informacij jim v resnici še primanjkuje, in posledično precenjujejo lasten nivo znanja.

Legitimne informacije o koronavirusu so zelo dostopne, saj je to trenutno izrazito prevladujoča tema skoraj vseh medijev, tudi nacionalnih in potrjeno verodostojnih. Kljub temu pa nekateri nasedajo lažnim in nepreverjenim medijem in posledično preprečujejo učinkovitejšo zajezitev virusa, ki bi lahko rešila življenje mnogih. Zagotovo je to živ dokaz za to, da se ljudje danes ne znajdejo več v poplavi informacij. S tem, kako ljudi naučiti upravljanja z informacijami, se bomo morali začeti ukvarjati čim prej in to morda vključiti v izobraževalni sistem. V nasprotnem primeru bi lahko ravno znanje, ki je namenjeno razvoju, vodilo v nazadovanje in posledično v naš propad.

Kaja Bizjak, 3.F

NEZAŽELENO PREBIVALSTVO SVETA

"Ob sedanjem valu migracij se zdi, da to spodkopava humanističnega duha Evrope, vendar pa to ne sme pomeniti izgube vrednot in načel humanosti,, čeprav se to pogosto kaže kot hudo breme." (Papež Frančišek, 17. januarja 2016)

Septembra je minilo pet let, odkar je Nemčija v želji, da bi privabila novo in poceni delovno silo, odprla meje za migrante. Migracije so v tem času postale eden izmed največjih globalnih izzivov.

Znano je, da so vzroki za migracije v večini primerov vojna, revščina, lakota, prenaseljenost, pomanjkanje priložnost za zaposlitev ter želja po boljšem življenju. Največ migrantov v zadnjih letih zato prihaja iz Sirije, Venezuele, Afganistana in mnogih afriških držav. Nehumane razmere v teh državah prisilijo ljudi, da zapustijo svoje domove in vse premoženje ter se odpravijo s trebuhom za kruhom. Tako se

odpravijo na nevarno večmesečno potovanje v upanju na novo in boljše življenje. Če jim uspe priti do Evrope, pa odprtje mej ni bilo nikoli dovolj, ampak potrebujejo tudi pomoč, saj so mnogi nezaposljivi in moderni družbi neprilagojeni. A zgodilo se je ravno nasprotno; begunci so zaradi svoje številnosti za evropske države postali odkrito nezaželeni. Kljub temu da se je število migracij medtem umirilo, je samo leta 2019 svojo domovino zapustilo okoli 80 milijonov ljudi.

Množične migracije so v Evropi povzročile mnoge politične in družbene pretrese. Večina beguncev ni problematična in njihove kršitve so minimalne, vendar jih mnogi kljub temu prikazujejo kot varnostno grožnjo. Vedno več ljudi jih dojema kot nezaželene, nekoristne ter kot finančno breme za države Evrope, zato se jih prikazuje kot nevarne za naše življenje.

Ko so se meje začele zapirati, so se začela v sredozemskih državah odpirati begunska taborišča, povečujejo pa se ilegalni prehodi meja. Države so se začele še bolj zapirati in tudi naša država je med tistimi, ki je na mejah postavila bodeče žice ter tja poslala številne policiste in vojake. V državljanih je odnos držav do beguncev še okrepil sovražno mnenje do beguncev. Tako se zaradi predsodkov ter rasizma migranti počutijo izključene, drugačne in nezaželene. Veliko, morda največjo škodo pa so migrantom povzročili islamski skrajneži, ki so s svojimi terorističnimi napadi in grožnjami še okrepili predsodke o muslimanih.

Na žalost so to izkoristili populistični desni politiki razvitih držav, ki podpihujejo nezaupanje in sovraštvo do migrantov islamske vere. Evropa je v celoti padla na "izpitu", kako ustrezno poskrbeti za begunce. Zdaj so ti ostali ujeti v migrantskih taboriščih, kjer vladajo nehumani pogoji za življenje. Brez denarja, v pomanjkanju hrane in pijače, v prenapolnjenih šotorih. Begunska kriza je v prvi vrsti postala humanitarno vprašanje. Razvite države bi morale pokazati več občutka za človečnost in solidarnost ter vsaka po svojih najboljših močeh pomagati ljudem, ki bežijo zaradi vojn, lakote, preganjanja in različnih nesreč. Namesto tega, da bi bili humanitarni, se žal krepi tisti del politike, ki begunsko problematiko izkorišča za politične točke.

Toda samo pomagati beguncem, ko so že na vratih Evrope, ne bo rešilo begunske problematike. Menim, da bi se morali politiki največjih držav osredotočiti predvsem na reševanje situacij, ki begunsko krizo povzročajo. V državah, iz katerih begunci izvirajo, bi morali omogočiti za človeka dostojno življenje. Dolgoročno je namreč treba zagotoviti, da ljudem ne bo treba zapuščati svojih domov. Nikakor pa si evropske države ne morejo dovoliti, da bi nedolžni ljudje, ki zaradi iskanja miru in lepšega

življenja želijo v Evropsko unijo, umirali v Sredozemskem morju ter na drugih naravnih poteh proti boljšemu življenju.

Ema Štemberger, 3. f

Vse slikovno gradivo, razen logotipov, je z Wikipedije.

Mentorstvo dijakom in zbiranje gradiva: Mojca Kolenik, prof. slo., Katarina

Nagode, prof. slo., in Lara Stele Šalamon, prof. slo.

Zasnova in urejanje: Lara Stele Šalamon, prof. slo.

Ljubljana, september 2021